

N:o 83.

Af herr **G. A. E. Kronlund**, om ändrad lydelse af 8 § i stadgan ang. skjutsväsendet.

Rättigheten att idka försäljning af maltdrycker såväl till afhemtning som till förtäring å stället har genom senare tidens nykterhetsvänliga lagstiftning blifvit i hög grad inskränkt, i det att sådan försäljning till förtäring på stället göres beroende af vederbörande kommunalmyndigheters och länsstyrelsens bifall, och icke ens maltdrycker till mindre belopp än 10 liter få försäljas till afhemtning utan bifall af nämnda myndigheter.

Ett undantag af vidtomfattande art från dessa bestämmelser är den gästgifvare och skjutsstationsföreståndare medgifna rätt att åt vägfärande vid eller utom måltider försälja maltdrycker till förtäring på stället.

Lagstiftaren har dermed afsett att tillmötesgå resandes behof af vederqvickelse och förfriskning, men obestämdheten uti lagens uttryck »vägfärande» möjliggör missbruk af denna rättighet. Sålunda är det icke allenast resande som begagna sig af utvägen att å gästgifvaregårdar förskaffa sig maltdrycker utan äfven och allra mest de kringboende. Gästgifvaregårdarne äro mångenstädes formliga ölkrogar, dit bygdens ungdom samlar sig särskildt under helgerna, mången gång till förargelse för kyrkfriden och störande af lugnet och ordningen.

Förutom de moraliskt dåliga verkningarne deraf medför det lätta tillfallet till ernående af maltdrycker utgifter, som för den mångenstädes i Norrland fattiga befolkningen äro rätt känbara.

Frestelsen till missbruk af den gästgifvarne sålunda medgifna rättighet är ju också så stor, då man betänker att deras försäljningspris å t. ex. en $\frac{1}{3}$ liter öl är 25 öre, under det inköpspriset torde vara 8 à 9 öre för buteljen.

Jag känner till gästgifvaregårdar, der blott 30 resande stått antecknade i dagboken för kvartalet, under det att 10 fat öl för samma tid upphemtats.

Genom jernvägskommunikationernas utveckling aftager resandetrafiken å landsvägarne och dermed äfven å gästgifvaregårdarne, och dessa blifva i samma mån hufvudsakligen konsumtionsort för traktens befolkning i fråga om maltdrycker.

Inskränkning i fråga om gästgifvarnes maltdrycksförsäljning torde derfor vara lätt att genomföra utan att derigenom vålla verkliga resande några större obehag.

Denna inskränkning torde svårligen kunna ske genom att närmare angifva betydelsen af ordet vägfärande. Erfarenheten inom rättsskipningen har nogsamnt visat huru svårt detta är. I förefintliga prejudikat anses närmaste grannar icke vara hänförliga till vägfärande, en tolkning som sålunda t. ex. lemna öfriga invånare i en större by oinskränkt frihet till förtäring af maltdrycker å der tilläfväntys befintlig gästgifvaregård. Lättare torde inskränkning kunna ske i sättet för rättighetens utöfvning, nemligen i en föreskrift derom, att utskänkning af maltdrycker till förtäring endast får ega rum vid måltider. Härigenom förhindras i hufvudsaklig grad maltdryckernas användning såsom rusdrycker.

Gifvet är att ett stadgande i sådan rigtning kan kringgås, men skyddet deremot torde vara att påräkna i en vaksam och nitisk kronobetjening.

På grund af hvad jag ofvan anfvört, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen i angifna syfte ville för sin del besluta, att 8 § i Kongl. Maj:ts nådiga stadga angående skjutsväsendet den 31 maj 1878 erhåller följande ändrade lydelse:

Innehafvare etc.

Såväl gästgifvare som stationsföreståndare vare berättigad, att, med den inskränkning som för de i 28 § omförmälda fall finnes stadgad, vid måltider till vägfärande försälja maltdrycker etc.

Stockholm den 26 januari 1897.

Georg Kronlund.